

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **Frank Bold Society, z.s.**, se sídlem Údolní 567/33, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA**, se sídlem Węglowa 5, Bełchatów, Polsko, zast. JUDr. Michaellem Mannem, advokátem, se sídlem Bartošovice v Orlických horách 34, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2024, č. j. MZP/2024/270/767, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2025, č. j. 17 A 40/2024-81, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Návrh osoby zúčastněné na řízení na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se zamítá.**
- II. Soud **u k l á d á** osobě zúčastněné na řízení, aby **ve lhůtě tří dnů** od právní moci tohoto usnesení **zaplatila soudní poplatek** za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, který podle položky č. 20 Sazebníku soudních poplatků (příloha zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích) činí **1 000 Kč**.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podal dne 14. 2. 2022 u žalovaného žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí. Požadované informace se měly vztahovat k dohodě mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o spolupráci k řešení vlivů těžební činnosti v povrchovém hnědouhelném dole Turów. Tato dohoda byla publikovaná pod č. 1/2022 Sb. m. s. (dále jen „dohoda“). Část informací byla žalobci poskytnuta sděleními žalovaného ze dne 12. 4. 2022 a ze dne 3. 2. 2023. Zbytek informací žalovaný odepřel poskytnout, a to nejprve rozhodnutím ze dne 12. 4. 2022. Toto rozhodnutí bylo zrušeno na základě rozkladu žalobce rozhodnutím ministryně životního prostředí ze dne 31. 10. 2022. Následně žalovaný opět odepřel poskytnutí těchto informací rozhodnutím ze dne 3. 2. 2023. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil rozkladem. Ministr životního prostředí rozhodnutí žalovaného zrušil rozhodnutím ze dne 21. 12. 2023. Konečně odepřel žalovaný poskytnutí uvedených

informací rozhodnutím ze dne 29. 2. 2024, č. j. MZP/2024/270/767 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaný odůvodnil odepření informací s poukazem na ochranu autorského práva a obchodního tajemství.

[2] Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal zrušení napadeného rozhodnutí.

[3] Městský soud rozsudkem ze dne 27. 3. 2025, č. j. 17 A 40/2024-81, zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Není z něj totiž patrné, proč žalovaný upřednostnil u vyžádaných informací ochranu autorského práva a obchodního tajemství před právem na informace o životním prostředí. Městský soud zavázal žalovaného, aby v dalším řízení provedl test proporcionality přezkoumatelným způsobem. Žalovaný měl v dalším řízení přesvědčivě odůvodnit, u kterých dílčích informací převáží právo na informace a u kterých naopak převáží ochrana autorského práva nebo obchodního tajemství (případně jiný zákonný důvod pro odepření poskytnutí informací). Žalovaný měl zároveň zohlednit, že § 8 odst. 4 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí lze aplikovat na provozní působení mající za následek úbytek podzemních vod.

[4] Proti rozsudku městského soudu osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatelka“) brojí kasační stížností. Společně s podáním kasační stížnosti navrhla, aby Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[5] Stěžovatelka uvedla, že výkon nebo jiné právní následky rozsudku městského soudu by pro ni znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Újma, která může stěžovatelce vzniknout výkonem rozsudku městského soudu, vyplývá především z toho, že zpřístupněné informace již nebude možné vzít zpět. Zachování důvěrnosti požadovaných informací je pro ni naprosto zásadní. Tyto informace jsou stěžovatelkou chráněny a jejich zveřejnění by představovalo porušení obchodního tajemství, což může mít za následek zhoršení jejího konkurenčního postavení na trhu.

[6] Požadované informace a naměřená data navíc tvoří prvek kritické infrastruktury stěžovatelky, která je významným garantem energetické bezpečnosti Polské republiky. Zařízení související s provozem hnědouhelného dolu Turów jsou vystavena útokům, které mohou způsobit poruchy infrastruktury a prostoje v provozu dolu a elektrárny Turów. Vzhledem k tomu je pro zachování veřejné bezpečnosti zvláště důležité utajovat umístění prvků infrastruktury monitorujících stav životního prostředí, aby nedošlo k narušení provozu. Poskytování informací o průběhu těžby nebo umístění strategických odvodňovacích vrtů může stěžovatelku vystavit dalším „ekologickým útokům“, kterým se nebude schopna účinně bránit. Podobné útoky by mohly mít vážný dopad i na Českou republiku. Elektrina vyrobená elektrárnou Turów se sem totiž exportuje. Žalobci naopak žádná újma nehrozí. Újma nehrozí ani žalovanému, který má všechny potřebné informace k dispozici. Stěžovatelka poukázala na čl. 14 odst. 9 dohody. Podle tohoto ustanovení má každá strana chránit informace, které druhá strana označí jako informace, jejichž zveřejnění by mohlo nepříznivě ovlivnit bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, práva duševního vlastnictví, důvěrnost informací nebo služební tajemství. Pokud by požadované informace

pokračování

měly být žalobci zpřístupněny, mohlo by to být považováno za porušení dohody ze strany České republiky. Stěžovatelka poukázala na závěry rozsudku NSS ze dne 29. 4. 2025, č. j. 21 As 29/2025-32, dle kterých by se mělo přihlížet k argumentům politického charakteru. Podle tohoto rozsudku je v určitých věcech prostor pro poměřování mezi veřejným zájmem (zájmem České republiky) na utajování informace a právem jednotlivce na shromažďování informací. NSS v tomto rozsudku uvedl, že v kontextu mezinárodní smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou federací lze uvažovat o zohlednění právě takových otázek, jako jsou česko-ruské vztahy, význam předmětného mezinárodního závazku a související politické dopady. Stěžovatelka je toho názoru, že v posuzované věci lze tyto závěry analogicky aplikovat na česko-polské vztahy.

[7] Žalobce ve svém vyjádření navrhl, aby NSS zamítl návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Výkonem rozsudku městského soudu nevznikne stěžovateli žádná újma. Naopak, přiznáním odkladného účinku by vznikla újma žalobci. Žalobce si je vědom, že NSS přiznává odkladný účinek v případech, kdy by výkonem napadeného rozsudku došlo k nezvratnému následku. Posuzovaná věc se však od těchto případů liší. Městský soud zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Následkem výkonu napadeného rozsudku tak je pouze vydání nového rozhodnutí žalovaného s přesvědčivějším odůvodněním. Nelze jednoznačně tvrdit, že výkonem rozhodnutí zákonitě dojde k poskytnutí požadovaných informací. Žalobce dále uvedl, že „ekologické útoky“ nepředstavují v případě zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti reálnou hrozbu. Stěžovatelka zakládá svou obavu pouze na předešlých protestech, které se v dole uskutečnily. Nepředkládá žádné další důkazy, ze kterých by bylo možné usuzovat, že poskytnuté informace budou využity k „útokům“ na provoz dolu. Žalobce se domáhá informací o hladinách podzemních vod v monitorovacích vrtech, umístění těchto vrtů, přítocích vody do dolu a funkčnosti podzemní bariéry. Žalobci není jasné, proč by měli domnělí ekologičtí aktivisté „útočit“ na monitorovací vrty, jejichž provoz je zásadní pro ochranu životního prostředí. Obava stěžovatelky z potenciálních „útoků“ není ani důvodem, pro který by mohlo být odepřeno poskytnutí informací. Žalobce uvedl, že výkonem rozsudku městského soudu nedojde k porušení mezinárodního závazku České republiky. Zmíněný apel stěžovatelky míří k meritornímu přezkumu rozsudku městského soudu a nijak neprokazuje splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Strany se v čl. 14 odst. 9 dohody zavázaly chránit předané informace „s plným využitím platných právních předpisů a v rozsahu, který tyto předpisy umožňují“. Poskytnutí informací v souladu se zákonem tudíž nelze považovat za porušení dohody. Stěžovatelkou zmiňovaný rozsudek NSS č. j. 21 As 29/2025-32 není přílehlavý na posuzovanou věc. V daném případě totiž šlo o poskytnutí utajovaných informací, jejichž zveřejnění by bylo porušením mezinárodního závazku České republiky. Žalobce namítal, že mu přiznáním odkladného účinku může vzniknout újma tím, že bude muset čekat na meritorní rozhodnutí NSS. Tím se oddálí poskytnutí ochrany jeho ústavně garantovanému právu na přístup k informacím o životním prostředí. Žalobce se informací domáhá už od února 2022 a v průběhu správního řízení se setkával s obstrukcemi ze strany žalovaného. Tyto obstrukce nelze vyloučit ani v nyní nařízeném novém projednání věci. Přiznání odkladného účinku může tento proces ještě výrazně prodloužit. I pokud by NSS shledal, že stěžovatelce hrozí výkonem rozsudku městského soudu jistá újma, nelze ji považovat za nepoměrně větší vůči újmě, která hrozí žalobci v důsledku přiznání odkladného účinku.

[8] Kasační stížnost nemá v posuzované věci ze zákona odkladný účinek [§ 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. NSS jej však může na návrh stěžovatelky přiznat, jsou-li splněny tři materiální předpoklady. Zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatelku znamenat újmu; zadruhé újma musí být pro stěžovatelku nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; a nakonec zatřetí přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (§ 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., viz též usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015 č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Uvedené předpoklady musí být naplněny kumulativně.

[9] Posouzení vzniku kvalifikované újmy je vždy individuální, závislé na konkrétní situaci stěžovatelky. Celé řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou, podle které soud není povolán k tomu, aby za stěžovatelku vlastní vyhledávací činností zjišťoval či osvědčoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizovaný a podepřený konkrétními důkazy (srov. usnesení NSS ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011-74). Povinnost tvrdit vznik újmy má proto stěžovatelka, která musí konkretizovat, jakou újmu by pro ni znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, jaké intenzity újma dosahuje a z jakých okolností vyvozuje její vznik (viz usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Stěžovatelku tak tíží nejen břemeno tvrzení, ale také břemeno důkazní, k jehož unesení musí svá tvrzení uvedená v návrhu řádně doložit (viz usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50). Stěžovatelkou uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s rozsudkem městského soudu obává, by pro ni byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[10] Stěžovatelka odůvodnila svůj návrh tím, že pokud nebude kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, může ještě před rozhodnutím NSS o kasační stížnosti žalovaný ve věci znovu rozhodnout v souladu se závazným právním názorem městského soudu, a to tak, že žalobci zpřístupní požadované informace. Tím by mohla stěžovatelka přijít k újmě, případně by mohly být poškozeny veřejné zájmy.

[11] NSS si je vědom toho, že poskytnutím požadovaných informací by řízení o kasační stížnosti fakticky pozbylo smyslu. V posuzované věci však městský soud nezavázal žalovaného k tomu, aby (byť jen některé) požadované informace žalobci poskytl. Městský soud zrušil napadené rozhodnutí pro jeho nepřezkoumatelnost, přičemž v obecné rovině nevyloučil použitelnost důvodů pro odepření informace, které žalovaný v napadeném rozhodnutí aplikoval. Žalovaný má v dalším řízení znovu provést test proporcionality a přesvědčivě odůvodnit, u kterých dílčích informací převáží právo na informace a u kterých naopak ochrana autorského práva nebo obchodního tajemství (případně jiný zákonný důvod pro odepření poskytnutí informací). Žalovaný se těmito otázkami bude v dalším řízení teprve zabývat. K tomu je třeba uvést, že stěžovatelka odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku právě citlivou povahou těchto informací. Pokud se z hlediska rozhodování o žádosti o poskytnutí informací jedná o právně relevantní argumentaci, nic nebrání žalovanému, aby své závěry náležitě odůvodnil v průběhu dalšího správního řízení (k tomu viz např. usnesení NSS ze dne 19. 3. 2025, č. j. 9 As 10/2025-28).

pokračování

[12] Je tedy zřejmé, že městský soud nenařídil žalovanému, aby poskytl žalobci požadované informace, ale pouze ho zavázal k tomu, aby své závěry dostatečně odůvodnil v dalším rozhodnutí (viz usnesení NSS ze dne 13. 11. 2023, č. j. 10 As 257/2023-29). NSS přiznává odkladný účinek kasačním stížnostem ve věcech týkajících se zpřístupňování informací v situacích, kdy soud nařídil povinnému subjektu poskytnout danou informaci (viz např. usnesení NSS ze dne 24. 7. 2019, č. j. 5 As 170/2019-18, nebo ze dne 31. 8. 2022, č. j. 2 As 196/2022-23). NSS v posuzované věci nesouhlasí s tvrzením stěžovatelky, že v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by byl zmařen účel uchovávání důvěrnosti informace, neboť by žalovaný musel žalobci tuto informaci poskytnout. Jak již bylo výše uvedeno, městský soud nenařídil žalovanému poskytnutí dané informace. V takovém případě nelze bez dalšího dovozovat, že by stěžovatelce měla vzniknout újma, která by vyžadovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (viz usnesení NSS ze dne 17. 8. 2020, č. j. 10 As 244/2020-30).

[13] Stěžovatelka tak neosvědčila, že by jí při respektování právního názoru, který městský soud zaujal ve svém rozsudku, hrozila újma. Za této situace se již NSS nezabýval otázkou, zda jsou splněny ostatní zákonné předpoklady pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a stěžovatelčin návrh zamítl.

[14] NSS závěrem dodává, že z rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto ve věci samé (viz usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, nebo již citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014-59).

[15] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, č. 4616/2024 Sb. NSS]. NSS proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

[16] Soudní poplatek lze zaplatit bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 - 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je **1020409525**. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán celní správou.

[17] NSS upozorňuje, že od 1. 1. 2025 není možné zaplatit soudní poplatek kolkovými známkami (část šestá, čl. X, bod 4. zákona č. 349/2023 Sb.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2025

Tomáš Kocourek
předseda senátu